Решение № 114 / 8.10.2018 г. по а. н. д. № 255/2018 г. на РС - Луковит (докладчик Владислава Цариградска)

Чл. 343в ал.2 НК
Чл. 385 НПК
Чл. 387 НПК

Вярно е, че в случая няма данни делото да е възложено на разследващ със специална подготовка, но това не е нарушило правото на защита на непълнолетния. Неоснователно е и оплакването за неспазване на чл. 387 НПК, тъй като по делото са събрани доказателства за всички обстоятелства, посочени в нормата.

Неоснователен е оспореният от защитата факт, че обвиняемият е управлявал МПС. Съдът изгради изводите си въз основа на показанията на свидетеля(полицейския инспектор), депозирани пред разследващия орган, тъй като същите се подкрепят и от показанията на свидетел, приятел на обвиняемия.

Верни са съображенията на защитата, че полицейският инспектор, спрял за проверка обвиняемия, няма право да осъществява контрол по Закона за движение по пътищата. Не може да бъде направен извод обаче, че обвиняемият не е осъществил инкриминираното деяние, тъй като негов очевидец на може да бъде всеки, включително и длъжностно лице без правомощия да установява нарушения и да осъществява контрол на движението.

Производството е по реда на Глава двадесет и осма от НПК и е образувано по повод на Постановление, с което се прави предложение за освобождаване на обвиняемия от наказателна отговорност с налагане на административно наказание на основание чл. 78а, ал. 6 НК, обществено порицание или възпитателна мярка.

Майката на непълнолетния обвиняем, редовно призована, не се явява.

Защитникът пледира за признаване на обвиняемия за невиновен и оправдаването му по така повдигнатото обвинение. Счита, че на досъдебното производство фактическата обстановка не е изяснена и че са нарушени правилата на чл. 385 и чл. 387 НПК, които са ограничили правото на защита на подсъдимия.

Изтъква, че АУАН е посочен лек автомобил с различен регистрационен номер от този, посочен в постановлението на прокурора. Счита, че не е доказано, че подсъдимият е управлявал автомобила, защото това обстоятелство е констатирано от кварталния полицай, а не от актосъставителя, което приема, че е в нарушение на чл. 146 АПК. Сочи и други пороци при съставянето на акта – полагане на подпис, но не и изписване на имената му, като изтъква заедно с това факта, че подсъдимият е неграмотен. По изложените съображения пледира за оправдаването му, а при несподеляне на тази теза – да се приложи чл. 78а, ал. 6 вр. чл. 52 НК и чл. 13 ЗБППМН по съображения, свързани със семейното му положение.

Съдът, след като обсъди по реда на чл. 378, ал. 2 НПК доказателствата, събрани в досъдебното производство, и тези, събрани непосредствено в хода на съдебното следствие, прие за установена следната ФАКТИЧЕСКАТА ОБСТАНОВКА

В. Л. Г. е роден на *** г., с един жив родител – майката Е. С. А.. Български гражданин с променено име – предишно В. Емилиев Ангелов. Израснал в многодетно семейство с 8 деца при недобри материално-битови и социални условия. Самоопределя се като циганин. Не работи и не учи (със завършено училищно образование до 7-ми клас), не е осъждан, налагана му е възпитателна мярка по Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) – поставяне под възпитателен надзор, за това, че в съучастие с брат си на 10.02.2015 г. влезли в дома на своя учителка с намерение да крадат дърва.

През 2016 г. в резултат на ПТП обвиняемият получава телесно увреждане, а баща му умира. Обвиняемият и другите членове на семейството получават обезщетение на висока стойност за неимуществените вреди в резултат на ПТП, с което значително подобряват финансовото си положение.

Майката задоволява всички желания на обвиняемия, включително му купува от търговеца на автомобили лек автомобил марка "Ауди", модел "А-3" с холандски регистрационен номер въз основа на устна уговорка.

На 14.05.2018 г., около 10.35 часа в с. Бежаново, обвиняемият е спрян от младши полицейски инспектор Й. Г. за проверка, докато управлява същия автомобил в посока към село Бежаново, возейки в него и приятеля си – свидетеля Е. М.

Със справка и въз основа на представена лична карта, полицейският инспектор установява, че обвиняемият е непълнолетен и не притежава свидетелство за управление на МПС, както и че вече е наказван по административен ред за такова деяние.

За констатиране на нарушението на място е повикан св. В. Н. И. - мл. автоконтрольор при РУ Луковит, който съставя срещу В. Г. АУАН, за това че управлява МПС, без да притежава свидетелство за управление. С акта са отнети регистрационните табели. Актът е подписан от нарушителя без възражения.

Впоследствие е установено, че с наказателно постановление, влязло в законна сила на 14.12.2017 г., на обвиняемия е наложено наказание "обществено порицание", за извършено нарушение на чл. 177, ал. 1, т. 2, пред. 1-во ЗДвП - управление на МПС без съответно свидетелство.

Подсъдимият разполага с психична годност за участие в досъдебно и съдебно производство, може правилно да възприема фактите, които имат значение за делото и да дава достоверни обяснения за тях, като към момента на извършване на деянието е могъл да разбира свойството и значението на извършеното, могъл е да ръководи постъпките си и да предвиди последиците от тях.

Горната фактическа обстановка се установява въз основа на самопризнанията на обвиняемия и от събраните по делото в хода на досъдебното производство доказателства и доказателствени средства, приобщени и ценени в съответствие с правилото на чл. 378, ал. 2 НПК, даващи право на съда в отклонения на общия принцип за непосредственост, да се позове на тези, събрани в досъдебното производство, поради което не извърши непосредствен разпит на свидетелите и на вещите лица.

Оспореният от защитника адвокат факт, че обвиняемият е управлявал МПС се установява без да има разумни съмнения. Пряк очевидец на извършването на деянието е свидетелят Й. Г. – полицейският инспектор обслужващ територията на село Бежаново, който е спрял управляваният от подсъдимия автомобил.

Съдът напълно се довери на показанията му, депозирани пред разследващия орган, тъй като същите се подкрепят от всички останали доказателства - показанията на св. Е. М. – приятел на обвиняемият, който е бил заедно с него в автомобила.

Самият обвиняем непосредствено в хода на разпита пред състава на съда призна, че е управлявал автомобила.

Неоснователни са поддържаните от адвоката възражения основани на това, че полицай Г. няма правомощия да осъществява контрол по Закона за движение по пътищата, а актосъставителят не е възприел пряко нарушението. Тези съображения свързани с правомощията на полицай Г. са верни, но не водят до извод, че обвиняемият не е осъществил инкриминираното деяние.

Това е така, защото очевидец на нарушението/престъплението може да бъде всеки, включително и длъжностно лице без правомощия да установява нарушения и да осъществява контрол на движението.

Съставеният впоследствие процесуален документ по ЗАНН – акта за установяване на нарушение, само свидетелства, че спирайки за проверка лице без СУМПС да управлява МПС, полицай Г. е предприел необходимите действия това да бъде установено от компетентен орган – св. В. И. – автоконтрольор.

Да се отрече правото на полицаите охраняващи обществения ред в малките населени места да спират очевидни нарушения, би означавало да се тълкува закона извън законадателния разум.

Защитните аргументи на адвоката относно начина на съставяне на АУАН са ирелевантни за настоящото производство, в което по правилата на НПК се установяват всички значими факти с всички допустими способи, в случая – управлението от страна на обвиняемия се установява от показанията на очевидците.

От справката за водач, направена от МВР, е видно, че подсъдимият не е правоспособен и не му е издавано СУМПС.

Наказването за същото деяние по административен ред се доказва с приложеното наказателно постановление.

Съдът не споделя аргументите на адвоката за това, че има пороци при връчването на същото. Очевидно е, че обвиняемият в определени ситуации опитва да се представи за неграмотен и неспособен да положи дори саморъчен подпис, поставяйки отпечатък от палеца си, но в други – се самоизобличава, от което защитата опитва да извлече процесуална полза за него. Дори в процесуалните документи е видно, че понякога обвиняемият полага подпис (при предявяване на разследването).

За съда не възниква съмнение, че той може да удостовери волята си с подпис, когато желае, след като и от справката от училището в село Бежаново е видно, че той е завършил 7-ми клас.

В подкрепа на това, че полагайки подпис от Наказателното постановление на началника на РУ Луковит подсъдимият е узнал за това, че е наказан, е самото му обяснение, депозирано в първото съдебно заседание.

Способността на непълнолетния да разбира свойството и значението на извършеното се установява от комплексната психиатрично-психологична експертиза, която съдът оцени като обективна и компетентна.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Чл. 343в, ал. 2 НК въздига в престъпление управлението на моторно превозно средство без съответното свидетелство в рамките на 1-годишния срок от наказването му по административен ред за същото деяние, за което е предвидено наказание лишаване от свобода от една до три години и глоба от 500 до 1000 лева.

Обвиняемият е осъществил престъплението от обективна страна и субективна страна.

Изпълнителното деяние е осъществено чрез управление на лекия автомобил на 14.05.2018 г., след като с влязло в сила на 14.12.2017 г. наказателно постановление на началника на РУ Луковит е бил наказан с обществено порицание. Изпълнено е условието деянието да е извършено в рамките на 1 година от датата на наказването по административен ред.

Налице е отрицателното условие – липса на съответно свидетелство. За управляваното МПС, съгласно чл. 150а, ал. 1, вр. ал. 2, т. 6 ЗДвП, водачът трябва да притежава свидетелство за категория В, каквото обвиняемият няма, а предвид завършеното само начално образование, не би могъл да има.

От субективна страна обвиняемият е действал умишлено – съзнавал е забраната да управлява МПС без да притежава свидетелство за управление, след като вече е бил наказван по административен ред за това.

Макар и непълнолетен, след съобрази заключението на експертизата и личните си впечатления, съдът се увери, че обвиняемият е могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си, което очертава способността му да носи наказателна отговорност, съгласно чл. 31, ал. 2 НК.

Съдът обсъди възраженията на адв. Д. за допуснати нарушения на чл. 385 и 387 НПК. Вярно е, че в случая няма данни делото да е възложено на разследващ със специална подготовка, но това не е нарушило правото на защита на непълнолетния. Неоснователно е и оплакването за неспазване на чл. 387 НПК, тъй като по делото са събрани доказателства за всички обстоятелства, посочени в нормата.

Поради горното съдът достигна до крайния извод, че от обективна и субективна страна той е осъществил състава на престъплението по чл. 343в, ал. 2 НК.

За това престъпление се предвижда наказание "лишаване от свобода от 1 до 3 години и глоба от 500 до 1200 лева".

Обвиняемият не е осъждан за престъпление от общ характер и не е освобождаван от наказателна отговорност по реда на раздел IV от Глава осма от Общата част на НК, видно от справката за съдимост, извършена в Бюро съдимост при РС Луковит. От престъплението няма причинени имуществени вреди.

Затова обвиняемият следва да бъде освободен от наказателна отговорност за извършеното от него престъпление, като с оглед възрастта му спрямо него не следва да се налага административно наказание, а на основание чл. 78а, ал. 6, вр. ал. 1 НК да се приложи "ВЪЗПИТАТЕЛНА МЯРКА".

Възпитателните мерки, приложими спрямо непълнолетни, са уредени в чл. 13 от Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, като в ал. 2 на същия текст е предвидено, че съдът може да наложи и повече от една възпитателна мярка с оглед поведението на непълнолетния.

Подходящата комбинация от мерки, чрез които да се въздейства положително на обвиняемия предвид неговите индивидуални личностови особености и дефицити в семейната среда, са задължителното участие в консултации и програми, които да постигнат възпиращо въздействие за предотвратяване на бъдещи подобни деяния.

С поставянето му под възпитателен надзор на обществен възпитател може да се компенсира липсата на добра семейна среда и де се възпита непълнолетния, като бъде подпомогнат в изграждането на основни ценности и спазването на същите.

С извършването на определена работа в полза на обществото В. Г. ще бъде научен на основни трудови навици, които би следвало да бъдат източник на доход и да го възпират от безделнически начин на живот, който до момента е толериран от майката.

Регистрационните табели и талон, приобщени като доказателство, следва да се изпратят на контролния орган – ОД МВР Ловеч, който да върне същите на собственика при наличие на административните основания за това – валидност на същите.